Nro. 49.

FREDERYK AUGUST

z Bożéy Łaski Król Saski Xiążę Warszawski etc.

Wszem w obec i każdemu z osobna komu o tém wiedzieć należy wiadomo czyniemy, iż Sąd Nasz Kassacyiny Xięstwa Warszawskiego wydał następuiący wyrok: —

Działo się w Warszawie w Pałacu Rządowym na posiedzeniu zgromadzonego Sądu dnia dwodziestego czwartego Maja Tysiąc ośmset iedenastego Roku.

SĄD KASSACYINY
XIĘSTWA WARSZAWSKIEGO.

Między Esterą z Kowalskich Jozefa Wybickiego Senatora Woiewody Xięstwa Warszawskiego, Orderu Orła Białego Kawalera i Legii Honorowéy urzędnika małżonką, w prawnéy tegoż assystencyi, obrane do ninieyszéy sprawy mieszkanie w Warszawie przy ulicy Zakroczymskiéy pod liczbą 1831. maiącą, zanoszącą rekurs przeciw Wyrokowi Sądu Appellacyinego Wydziału pierwszego w dniu dwudziestym dziewiątym Marca tysiąc ośmset dziewiątego roku zapadłemu, przez Mecenasa Jana Zwierzchowskiego z iednéy: — a Karolem Górskim w dobrach swych dziedzicznych Piotrowie w powiecie Gostyńskim, tudzież Onufrym Okęckim Podprefektem Powiatu Czerskiego, w Warszawie przy ulicy Dzika zwanéy pod liczbą

2322 mieszkanie maiącemi, przez Mecenasa Szymona Grocholskiego, z drugiéy strony: —

Maiąc sobie przełożony następuiący wywód processu:

Gdy maiątek Józefa Wybickiego przez rząd zeszły był skonfiskowanym, Regencya Poznańska wezwała sądownie wszystkich niewiadomych realnych pretendentów, do dóbr *Krobowa*, *Wola Krobowska i Czarków*; W skutku tego wezwania likwidował się z swemi pretensyami teraźnieyszy pozwany Karol Górski będący iuż w ówczas od roku tysiąc siedmset dziewięćdziesiątego szóstego w tradycyinéy dóbr Krobowa z przyległościami possessyi, i wyrokiem klassyfikacyinym Regencyi Poznańskiéy w dniu trzynastym Lipca tysiąc ośmset pierwszego roku publikowanym pretensye iego przyznane zostały, z obowiązkiem wzaiemnym zdania kalkulacyi *ex asse* z czasu tradycyinego wymienionych dóbr posiadania, a to w osobnym processie przed Regencyą Warszawską zeszłego rządu prowadzić się maiącym.

W roku tysiąc ośmsetnym drugim tenże Karol Górski ustąpił swéy pretensyi wraz z possessyą pomienionych dóbr Onufremu Okęckiemu, z osobném zaręczeniem, że tegoż nabywcę swych praw w obowiązku zdania kalkulacyi, ieżeliby ta żądaną była, zastąpi.

Gdy skarb pruski na mocy Gabinetowego reskryptu w roku tysiąc ośmsetnym szóstym zrzekł się swych praw do dóbr Krobowa na rzecz teraźnieyszéy powódki, a małżonek iéy Józef Wybicki na mocy pełnomocnictwa przez nią sobie danego odprzedał rzeczone dobra Onufremu Okęckiemu z zachowaniem dla swéy małżonki pretensyi do Karola Górskiego o zdanie kalkulacyi wyrokiem klassyfikacyinym tysiąc ośmset pierwszego roku wskazanéy, process ten za rządu iuż teraźnieyszego w Trybunale Cywilnym pierwszéy Instancyi Departamentu Warszawskiego wy-

rokiem szóstego Lutego tysiąc ośmset dziewiątego tak roztrzygnionym został;

„iżby pozwany Karol Górski zdał powodce rachunek *ex asse* z czasu possessyi swoiéy: to iest od roku tysiąc siedmset dziewiędziesiątego szóstego do roku tysiąc ośmset drugiego; — że atoli pozwany utrzymywał, iakoby żądaną kalkulacyą za pierwsze lat *trzy* to iest od tysiąc siedmset dziewiędziesiąt szóstego do tysiąc siedmset dziewiędziesiąt dziewiątego roku, (który to termin poprzedza ów wyrok klassyfikacyiny regencyi Poznańskiéy) w Kommissyi Sprawiedliwości powiatowéy w Górze fiskusowi pruskiemu iuż złożył; przeto tenże wyrok Trybunału postanowił, iżby Karol Górski z ostatnich tylko lat trzech zdał kalkulacyą, ieżeli z pierwszych okaże obrachunek przez Fiskusa zupełnie zaakceptowany; —

W skutku czego Sąd Appellacyiny przez wyrok swóy w rekursie zaskarżony, rozstrzygaiąc sprawę z odwołania się Karola Górskiego, gdy tenże ów rachunek przez fiskusa przyięty z pierwszych lat trzech okazał, stronę teraz pozwaną do kalkulacyi z trzech tylko ostatnich lat zobowiązał. —

Wtym stanie sprawy, strona rekursuiąca domagaiąc się kassacyi rzeczonego wyroku, z powodów *zgwałcenia prawa*, i *uchybienia formalności* wnosi:

Co do pierwszego: iż wyrok zaskarżony nie zgadza się z prawem; bo prawomocny wyrok klassyfikacyiny tysiąc ośmset pierwszego roku mieć chciał, aby osobny process rachunkowy stósownie do przepisów tyt. 45. Ordynacyi Sądowéy pruskiéy był rozpoczęty, ten zaś gdzieindziéy rozpoczynać się nie mógł iak tylko w pierwszéy instancyi w formie postępowaniem sądowém rządu zeszłego, a nawet i teraźnieyszém wskazanéy; — że takowy process kończonym bydź nie mógł przez instrukcyą, iaką iest Protokół Kommissyi Sprawiedliwości

powiatowéy w Górze, lecz przez wyrok który nie nastąpił; Sąd zaś appellacyiny wyrokuiąc mocą drugiéy instancyi, przyiął za usprawiedliwiony rachunek, który w pierwszéy instancyi wcale nie był rozpoznanym, a nadto uznaiąc go za ważny sprzeciwił się Wyrokowi prawomocnemu klassyfikacyinemu regencyi Poznańskiéy trzynastego Lipca tysiąc ośmset pierwszego; i nakoniec akceptacya takowego rachunku przez plenipotenta Skarbu, nie mogła bydź uważana za dostateczną, bez upoważnienia wyższéy władzy, które nie nastąpiło.

Na co odpowiadaiąc strona przeciwna utrzymuie:

„że ów protokół rachunkowy w Kommissyi Sprawiedliwości powiatowéy w Górze zdziałany, mógł bydź przez Sąd Appellacyiny za ważny uznanym, gdyż go plenipotent Skarbu pruskiego akceptował, a nawet nieakceptować nie mógł; zdany był bowiem na zasadzie wyciągniętéy intraty, wedle myśli konstytucyi Grodzieńskiéy, która do ninieyszego przypadku stosowaną bydź winna, gdy wniyście w tradycyą przed wprowadzeniem praw pruskich nastąpiło; —

„że wyrok klassyfikacyiny rządu zeszłego nie ma bydź tak uważany iakoby owe rachunki odrzucił, lecz że ich rozpoznanie właściwemu forum, to iest Regencyi Warszawskiéy zostawił; —

„że prócz tego strona pozwana składaiąc takowy rachunek w Instancyi Appellacyinéy uczyniła zadosyć wyrokowi Trybunału pierwszéy Instancyi, na którym strona rekursuiąca bez odwołania się poprzestała;

„Naostatek dzieląc strona pozwana wyrok Trybunału na dwie części, dowieść usiłuie, iż wyrok ten co do nakazu zdania rachunku iest stanowczym; — co zaś do nakazu zda-

nia tegoż rachunku za lat sześć ieżeliby Karol Górski nie udowodnił, iż z pierwszych trzech lat iuż się obrachował, iest przedstanowczym; — Sąd zatém Appellacyiny rozsądzaiąc ostatecznie kwestyą przedstanowczą, mógł i w przedmiocie głównym wyrokować, na zasadzie Art. 452. i 473. Kodexu postępowania, chociaż w nim pierwsza instancya nie wyrokowała. —

Co do drugiego powodu rekursu, przytaczaiąc strona powodowa, Artykuły 72. i 462. Kodexu postępowania, i przywodząc pozew strony do Appellacyi powołanéy w dniu dwudziestym dziewiątym Lutego, oraz pozew strony appellacyinéy w dniu dwudziestym trzecim Marca tysiąc ośmset dziewiątego roku wydany, gdy czas prawny między pozwem Karola Górskiego iako Appelluiącego a wyrokiem nie upłynął, wnosi nieważność wyroku; —

Strona zaś pozwana dowieść usiłuie, iż wyrok zaskarżony nie zapadł z pozwu Karola Górskiego, lecz raczéy z pozwu sameyże strony teraz rekursuiącéy iako pilnieyszéy i za wystaraniem przez nią wpisu, a wreszcie że Artykuły przez rekursuiących przywiedzione nie stanowią nieważności. —

Maiąc sobie nareszcie przez stronę pozwaną uczyniony wniosek Excepcyi, iakoby strona rekursuiąca tak przez przeciąg od wyroku do rekursu upłynionego, iako też przez nastąpione żądanie swoie w dniu trzydziestym pierwszym Marca tysiąc ośmset dziesiątego wykonania zaskarżonego wyroku, stosownie do Art. 14. i 11. Organizacyi Sądu Kassacyinego utraciła iuż prawo; zanoszenia skargi drogą rekursu;

Po wysłuchaniu Rapportu Kommissyi Podań i Instrukcyi oraz wniosków Królewskiego przy Sądzie swoim Prokuratora, mieysce Kassacyi przyznaiącego.

SĄD KASSACYINY

rozwiązuiąc nayprzód wniesioną z strony pozwanéy excepcyą

zważywszy

Dekret Królewski dnia pierwszego Maia tysiąc ośmset dziesiątego roku w Warszawie wydany przeznaczaiąc dla wszystkich skarg rekursowych czas trzechmiesięczny, rachuiąc od dnia pierwszego Czerwca tegoż roku; według którego skarga przez Esterę z Kowalskich Józefa Wybickiego Senatora Woiewody małżonkę w dniu trzydziestym pierwszym Sierpnia tysiąc ośmset dziewiątego roku zaniesiona, prekluzyi co do czasu podpadać nie może;

zważywszy niemniéy

iż akceptacya wyroku przez stronę rekursuiącą, co do punktu żadnéy między stronami kwestyi niepodlegaiącego, nie mogła teyże stronie tamować drogi rekursu, a do punktu zaskarżonego, tém bardziéy gdy według Artykułu 20. Organizacyi Sądu Kassacyinego zaniesiony rekurs do kassącyi exekucyi zaskarżonego wyroku nie wstrzymuie;

a stąd Excepcyą strony pozwanéy za nie popartą uznawszy;

Co zaś do samego rekursu

zważywszy

iż Sąd wyrokuiący nadweręzaiąc prawomocność wyroku klassyfikacyinego Regencyi Poznańskiéy w dniu trzynastym Lipca tysiąc ośmset pierwszego roku publikowanego przestąpił Art. II. dekretu dnia dwódziestego Maia tysiąc ośmset osmego roku w Drezdnie wydanego, w związku z §em I. tyt. XVI.

Ordynacyi sądowéy zeszłego rządu, a przez to wyraźnemu prawu uchybił;

Wyrok Sądu Appellacyinego Wydziału pierwszego w dniu dwodziestym dziewiątym Marca tysiąc ośmset dziewiątego roku zapadły kassuie, summę dwadzieścia pięć złotych polskich w papierze stemplowanym od wpisu złożoną utwierdza, takąż summę równie w stemplowanym papierze od niniéyszego wyroku przez stronę pozwaną złożoną mieć chce, też stronę na powrócenie kosztów stronie rekursuiącéy skazuie, i sprawę w celu powtórnego rozsądzenia, Wydziałowi trzeciemu Sądu Appellacyinego odsyła — mocą niniéyszego wyroku. —

(podpisano) J. ŁUSZCZEWSKI Zast. Prezesa.

Wydrukować (L. S.)

Radca Stanu, Zastępca
Ministra Sprawiedliwości
Ig: Sobolewski.

Osiński Pisarz Sądowy.

Zgodno z Oryginałem

(L. S.) *Antoni Joneman*
Sekretarz Jeneralny
Ministerii Sprawiedliwości.

FREDE-